

Peter Skov-Jakobsens prædiken påskedag

Taler

Peter Henrik Skov-Jakobsen
Biskop

Dato

12. april 2020

Sted

Vor Frue Kirke i København

Omstændigheder

Påskedagstjeneste under coronakrisen. Prædikenen blev radiotransmitteret på DR P1.

Prædikentekst: Matthæus 28,1-8

Påskedag vedkommer alle og trækker tro og tvivl, forståelse og modsigelse med sig.

Hvorfor steg han dog ikke ned fra det kors?

Han værgrede sig ikke mod latterliggørelsen og nedgørelsen!

Han afstod fra at bekræfte sig selv.

Han retfærdiggjorde sig ikke.

Han gik ind i det dybeste mørke – dér hvor skrigene fra grådige og hadefulde magter lyder.

Han konfronterede løgneren, der sender sin dødbringende gift mod sandhed og retfærdighed.

Også i dag spørger jeg mig selv: "Hvor blev de herrer af?" – altså disciplene. De mænd, der havde forladt alt for at følge ham?

Gik de på "kontoret" igen? Tog de bare det gamle liv op igen? Var tiden nu kommet til at skjule sig bagved en hverdag? Frygtede de gengældelse? Ville deres hengivenhed over for ham få et efterspil?

Opstandelsesberetningerne i det Nye Testamente er meget forskellige; men ét er de fælles om. Det var kvinderne, der gik til graven og fandt den tom. Det var dem, der løb tilbage til disciplene og fortalte det u-trolige. Det var dem, der ikke engang kunne vidne i en ret, for man hævdede om dem, at de jo altid fór med snak!

De fik verden til at undres!

De havde elsket ham, og de gik til graven – de kom med sorg, blidhed, fred og simpel glæde.

Den opstandne viste sig for dem. De genkendte ham ikke; men da han sagde deres navn, hørte de *hans* stemme. Da han spiste med dem, *så* de ham. Ja, han lod sågar én af dem stikke fingeren i alle sårene.

Lige siden denne forunderlige hændelse har verden været vidne til at ord, lyde og billeder har fået en ny dimension. Vores virkelighedsopfattelse er blevet beriget, for nu kommer den gådefulde Menneskesøn gennem døre, gennem tider – taler på alle sprog og gennem forskellige mennesker.

Han går foran os mod Galilæa.

Vi, menneskeheden, er på vej til verdens ender, og vi går efter ham, der blev sandt menneske.

Der har været så mange store mennesker i vores historie. De tænkte, opfandt, komponerede, malede, digtede, arbejdede, og derfor taler vi stadig om dem. Men han er noget særligt, og ikke til at tale i fortid om.

De fangede ham ikke med deres sadistiske fryd!

I disse dage tænker de fleste af os en del over, hvad vi kan gøre? Hvordan kommer vi videre? Hvordan skal vi genåbne? Hvordan kommer alle på benene igen?

Vi skal videre ind i historien – og vi står med et ønske om at finde en bedre fremtid. Vi har vænnet os til at lægge vores liv om.

Selvfølgelig er det samfundsrelevant, også for kirken, at tænke på, hvad troen kan gøre og bidrage med, men grib muligheden i dag og gør ophold for at tage Guds handling i øjesyn og mærk den lidenskab, som vi bliver mødt med af Gud.

Det lå ikke i kortene med denne opstandelse. Den kom bag på tilhængerne. Magthaverne blev rasende. De satte straks et rygte i gang om fulde mænd, vanvittige kvinder, lig-røvere – ja, ustabile eksistenser.

For min smag har vi også i for høj grad ned gennem kirkehistorien fået sat opstandelsen så meget i rammer, at hændelsen, at billedet ikke altid kan ses for rammen, der pådrager sig al opmærksomheden. Der skal siges noget bestemt, ellers er jeg ikke med! Der skal gøres noget bestemt, ellers er det ikke rigtigt!

Opstandelse er forargelse! Det er vildskab! Det er en overraskelse. Det er uforudset.

Gud skabte verden i sin tid og lod sin fantasi danse over dyr, landskaber, og mennesker og gjorde et mirakel af en jord, af et univers, som vi nu i mange millioner af år har forsøgt at gennemskue, udforske, og lige nu mærker vi også, at vi har forsøgt at beherske mere end at beundre.

Med Kristi opstandelse oplever vi, at Gud er på færde som skabende, legende og elskende. Vi er nu i en tidsalder, hvor Gud ikke gemmer sig i sin himmel, men bliver nærværende på jorden. Han går ikke rundt og befaler, men vandrer mellem mennesker. Vi ser hans ansigt, hører hans stemme, mærker hans hånd.

Påskedag åbner vi øjne og sanser for Guds mysterium: Kristus.

Meningen med livet bliver nærværende. I ham ser vi, hvad det vil sige at være menneske. Han er billedet på den evige skønhed. I ham mødes liv og sandhed. Han er ikke fjern, men forud for os. Han tager os med mod det sandt menneskelige.

Der er så meget, vi må fæstne tanken på: krige, økonomi, religioner, og vi mærker forbehold mod hinanden. Vi afgrænser os. Vi lader os til tider lokke af forfængeligheden og raser over de andre. Vi irriteres! Det er ikke kun i disse tider, at vi går langt uden om hinanden. Vi bliver fanget af frygt og væmmelsen ved modstanderen skaber fordomme.

Kristi opstandelse er en provokation midt i tilværelsen til alle tider, midt i dét, der kunne ligne meningsløshedens triumf.

I den østlige tradition bryder jubelen ud pga. opstandelsen. I lyset fra Kristus omfavner hele verden hinanden, venner og fjender, rige og fattige. Ingen skal formørkes af deres fejltrin, og ingen skal frygte døden, for lyset skinner fra

graven. Alt jubler pga. ham, der tilgav hende, den umoralske, som de havde dødsdømt – pga. ham, der samlede et forslået menneske op – pga. ham, der sagde, at den første skulle blive den sidste – pga. ham, der befalede dem at elske mennesker, tilgive fjender og modstandere.

Når vi møder den opstandne og hører fortællingerne, mærker vi, at Guds rige er på færde. Når vi hører om Jesu liv, mærker vi, at her er en brønd fyldt med tilgivelse og liv. Dette vedkommer ikke kun de troende, men hele verden og derfor jubler sten, dyr, mennesker, natur iflg. den ortodokse tradition.

Vi kender det godt og synger derfor om påskeblomsten, der udfolder skønheden for vores øjne, altså opstandelsens og barmhjertighedens skønhed.

Kristus – et billede på Guds kærlighed. Ikke et forbillede! Det ville intet menneske kunne bære! Det ville blive et afsindigt hykleri, og vi ville hverken ligne ham eller os selv.

Men han er et billede, der kan forvandle vores skarpe blik og gøre det mildt, forvandle vores kolde ord og forvandle den knyttede næve til en fremstrakt hånd.

Kristus er tilstede som opstanden i tålmodigheden, tilgivelsen, kærligheden, forelskelsen, lidenskaben, ydmygheden. Han er ikke fjern, men nær som forårssolen.

Opstandelsen kræver egentlig ingen udlægning. Den er over menneskeheden, når vi tør leve og bevæges.

I Adda Djørups smukke og bevægende roman, "Bulgakovs kat" spørger fortællerens 6-årige datter Ellen sin mor: "Er der huller i døden? Masser, sagde jeg. Hvor? Dé, sagde jeg og lagde en hånd på hendes bryst. Hver gang hjertet slår, laver det et hul i døden. Så er der virkelig, virkelig mange huller, for alle har nemlig hjerter! Nemlig, sagde jeg. Også dyrene, sagde hun. Nemlig sagde jeg. Men det er små huller, sagde hun og viste med hænderne hvor små. Det kan man godt sige. Men alligevel lige store nok til, at man kan møve sig igennem, sagde jeg og stak næsen ind i cirklen mellem hendes hænder og skubbede dem sådan fra hinanden. Smart, sagde hun. Tænker du meget på, hvad døden er for noget? spurgte jeg. Næ, sagde hun og gabte højt. Kun om der er huller i den. Okay, sagde jeg. Så synes jeg, at du skal sove nu, synes du ikke også?"

I din seng, sagde hun, allerede halvvejs sovende. Ellers nægter du? Hun nikkede.” (Side 177f).

Glædelig påske!

Kilde

Domkirken.dk

Tags

Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Påskedag

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/peter-skov-jakobsens-praediken-paaskedag-2020>